

Módszerek, eszközök a dézsmálások ellen

HA LETÁRHIÁNY VAN...

Minden cégnél valamilyen mértékű sokkos állapotot okoz, ha kiderül, eltűnt, hiányzik az áru, vagy annak egy része. Hallgassunk róla? Belső vizsgálatot indítsunk? Hívjuk a rendőrséget? Tegyük felelőssé a biztonsági szolgálatot? Vagy valaki mást?

A dézsmálások elleni védekezés komplex feladat, a cég minden vezetőjének, minden munkatársának feladata. Bár a cél azonos, de mindenki másképp csinálja.

NÉMETH MIKLÓS

vezérigazgató, Golden-Pack Hungary Zrt.

■ Már több mint 10 éves tapasztalunk, van az ipari csomagolóanyagok, és a szállítmánybiztonság területén.

A logisztikai folyamatok a nyersanyagkitermeléstől a végfelhasználásig

terjednek, miközben számos járulékos szolgáltatás is bekapcsolódik a folyamatba. Többszöri raktározás, szállítás, hulladékkezelés, csomagolás és egyebek. A sokféle művelet során előfordulhatnak – és mint tapasztaltuk, sajnos elő is fordulnak – dézsmálások, amelyek komoly károkat okozhatnak gyártónak, szállítónak, raktárnak, vagyis a logisztikai lánc minden érintett szereplőjének.

Nemzetgazdasági szinten pedig már igen nagy összegűek az eltulajdonításból adódó hiányok. Mi lehet a megoldás? Saját szállítóeszköz, saját személyzet? Ez nagyon drága. Műholdas megfigyelés? Ez is sokba kerül. Rádiófrekvenciás vonalkódos címke? Fegyveres kíséret minden szállítmányhoz? Ugyan! Rakománybiztosítás? Majd fizet a biztosító!? Ez még nem akadályozza meg a dézsmálást. Hogyan gondolkodik az enyveskező ember? *(Nem mindenki az! – a szerk.)*

„Itt van előttem sok kisebb papírdoboz, csak feltépem a barna ragasztószalagot, kiviszem az árut és a bárhol kapható másik barna ragasztószalaggal, visszara-

gasztom”. Cégünk, olyan ragasztószalagot gyárt, forgalmaz, amely feltépve levakarhatatlanul otthagya „opening” (kinyitva) feliratokat a dobozon. A más színű ragasztószalag nyilván azonnal feltűnik a csomagoláson. (www.biztonsagiragasztoszalag.hu) Bizonyára mindenki látott már átlátszó fóliával bevont raklapos árut, amiről könnyedén meg lehet állapítani, mi van benne. Mi azt mondjuk, fekete biztonsági fóliába csomagoljuk és ragasszuk le az általunk gyártott, olyan biztonsági ragasztószalaggal, (www.srabsz.hu) amely sorszámozott, tehát bármikor megállapítható, ki csomagolta, hol és mikor.

Az áruszállító konténerek kinyitása is kedvelt tevékenységük egyeseknek, az ő kedvüket az ajtónyílásokra ragasztott feltűnő, nagy biztonsági címkékkel lehet elvenni. Ezt is csak mi gyártjuk, forgalmazzuk.

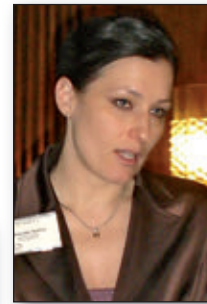
Mindezen biztonsági termékeink, használatán esetén egyes biztosítótársaságok 10% kedvezményt adnak a szállítmánybiztosítási díjából, az ügyfeleinknek.

Az ismertett olcsó, szállítmánybiztonsági eszközök hatását, el lehet képzelni abból az esetből is, ahol például az egyik cégünk, bevezette a termékeink használatát, mire „válaszul” az öt raktári dolgozóból kettő sietve kilépett.

BRACZKÓ SZILVIA

ügyvezető, DLM Logisztika Kft.

■ Bérraktározással és belföldi gyűjtő és nemzetközi szállítmányozással foglalkozunk. Áruértékek, illetve a gyors fogyások miatt különösen érzékeny tevékenység, a

megbízóinknak fontos a pontos átlátható tevékenység, a hatékony, gyorsan visszakövethető rendszerek működtetése, de legfőképpen a megbízhatóság.

A bértárolási tevékenységben elsődleges követelmény a naprakész készletismeret, ami nem könnyű feladat. Sokéves tapasztalat alapján több száz belső leltározás után is azt tapasztaltam, hogy eltekintve a szándékos lopás esetétől, amit már sokféle biztonsági megoldással lehet visszaszorítani napjainkban, mégis folyamatosan előforduló probléma a személyi felelősség hiánya, illetve a „rutinból” való leltározás problémája.

Hosszas gondolkodás és keresés után döntöttem, egy független leltározó cég mellett, majd felkértem őket folyamatos készlet auditálásra.

Mára elmondhatom, hogy az eredmény kézzel fogható és látványos. Cégünk a 2011-es évet mindösszesen 2 ezrelék készlet eltéréssel zárta, és az eltérések minden esetben feltárásra, dokumentálásra kerültek, így könnyítve cégem vezetését és a partnereinkkel való kiegyensúlyozott viszonyát.

Napjainkban már elképzelhetetlenek tartom, hogy logisztikai tevékenységgel, készletmozgással járó, és kezelő cég ne külső auditálással ellenőrizzen.

BÁSTYAI MIKLÓS

leltárüzletág-vezető, Cardeon Kft.

■ A Cardeon Kft. 2007-ben alakult, hogy autókereskedelemmel kapcsolatos háttérszolgáltatásokat nyújtson a gépjárműpiac különböző szereplőinek, elsősorban márkakereskedőknek.

Egyéb tevékenységek mellett a piaci igényekre reagálva 2008-ban megjelent szolgáltatásaink között a bérleltározás, ekkor még csak kiegészítő tevékenységként. A válságnak a magyar gépjárműpiacra gyakorolt hatása miatt más tevékenysége-

ink sulya csökkent és mindeközben bérlet-tározási tevékenységünk önálló üzletgágnóftte ki magát köszönhetően annak, hogy egyre több iparágban egyre több szereplő ébred rá arra, hogy a leltározási díj sokszorosát tudják megtakarítani a leltározási tevékenység függetlenítésével, kiszervezésével. Jomagam gépészmérnöként az autóiparban vevőszolgálati területen dolgoztam több mint 10 évig és eközben sokszor kerültem kapcsolatba a leltározással és az azzal kapcsolatos egyéb folyamatokkal, problémákkal. Egy éve vezetem a Cardeon Magyarország Kft. leltározási üzletágát.

A dézsmálás minden cég számára presztízsrombolást, sokszor piacvesztést jelent, ezért a baj forrását minél hamarabb fel kell deríteni, meg kell akadályozni a még nagyobb károkat. Az áru „eltűnésére” elsősorban ezeket a műveleteket ajánlatos monitorozni. Ha egy cégnél megjelenik a Cardeon leltár kommandó, érdekes az ott dolgozók reakciója. Van ahol nyugodtak maradnak, szinte ügyet sem vetnek ránk, van ahol barátságosan fogadnak és van ahol nagyon idegesek lesznek. Ott érdemes még alaposabban körülnézni. Vonalkódos áruazonosító rendszer esetén többnyire könnyű dolgunk van, de egyes esetekben szükség van a munkatársaink helyi, anyagismereti felkészítésére. Egyébként mindenre van szakemberünk. Bármilyen célú leltározást vállalunk, legyen az anyagraktár, készáru-raktár, bútór, informatikai eszköz, üzlethálózat, vagy tárgyeszköz-leltár. A leltári többletekre is ugyanúgy odafigyelünk, mint a hiányokra, hiszen a többlet is valamilyen hibára, problémára utal. Tapasztalataink szerint, akit egyszer kártérítésre kötelezett a cég, legközelebb azonnal jelzi a leltárhianyot. Akár egyszeri leltározást rendelnek meg, akár folyamatos együttműködésről van szó, mindig a napi munkát segítő, javító szülő javaslatokkal zárjuk a munkánkat. Munkatársainkat érintő korrupciós kéréslet még nem fordult elő. Egy biztos: segítségünkkel akár munkadíjunk 10–50 szeresét is megtakaríthatják megbízóink.

KEMKA PÁL

*szállítási biztonsági tanácsadó,
a Veszélyes Áru Biztonsági Tanácsadók
Nemzetközi Szakmai Egyesületének
alelnöke, és Volánpack Zrt.
Román kapcsolatok igazgatója*

vállalatnál, ebből 1000 fő 50–55 fős brigádokban kihelyezetten dolgozott az exportra termelő nagy állami vállalatoknál. A kor igényeinek megfelelően többségében fa alapanyagú csomagolóeszközöket gyártotunk. Évente 10%-os volt a növekedés és a 80-as évek közepére árbevételünk megközelítette az 1 milliárd forintot. A rendszer-váltással megszűntek a nagy partnereink, ezért a túlélés vált elsődleges céllé. Sikerült. A cég újra talpra állt, a technológiáink jelentősen korszerűsödtek, több szakmai díjat nyertünk. Jelenleg 130 munkatárs dolgozik a cégnél, telephelyünk van Budapesten és Biharkeresztesen, továbbá most bővítünk Romániában.

Többnyire nagy értékű gyártmányokat csomagolunk, tehát a teljes körű árubiztonságnak elsődleges szerepe van a vállalati stratégiánkban. A csomagolás megvédi az árut a sérülésektől, normál szállítási körülmények között. A telephelyek külső- és belső védelme ugyancsak fontos feladat. Nagyon rövid átfutási idővel dolgozunk, a beérkező árut azonnal csomagoljuk és még aznap már a repülőn van.

Mindenképpen szólnom kell a nemzetközileg elismert Authorised Economic Operator (AEO) rendszerről, amely „engedélyezett gazdálkodót” jelent. Eltekintve a részletes ismertetéstől, az AEO a gyártástól a csomagoláson át a felhasználóig történő biztonságos árukövetést követeli meg. Amelyik cég AEO tanúsítvánnyal rendelkezik, az bizalmat kap a vámhatóságoktól és a megbízóktól is. Olyan cso-

magolási rendszereket alkalmazunk, amelyek eleget tesznek az AEO követelményeknek.

A csomagolásokon olyan technikai elemeket helyezünk el, amelyek jelzik az illetéktelen felnyitást vagy a rongálódást. Csomagolásaink nem ritka esetben akár 2 évig meg kell óvják a becsomagolt árut. A csomagokon, szükség esetén úgynevezett csomagőröket helyezünk el. Ezek egyszer használatos ütésjelzők, borulásjelzők, hőmérsékletingadozás-jelzők vagy páratartalom-jelzők. Ezek a csomagőrök visszavonhatatlanul jelzik, ha a paraméterek átlépték az előre meghatározott értéket. Ezeket a jelzőket komplex regisztrátorokkal lehet helyesíteni. Igaz hogy elég drágák viszont újra felhasználhatóak. A legújabb regisztrátorok képesek nem csak az említett paramétereket rögzíteni, hanem az idő függvényében a koordinátákat is. Azaz a csomag útját követni lehet, mikor hol milyen útvonalon lett szállítva. Ez elősegítheti az optimális szállítási útvonal kiválasztását, a kockázatos útszakaszok elkerülését.

A küldeménydarabok belső tartalmának a gyors meghatározásához egyre elterjedtebb lesz az RFID. Ez egy intelligens címke, fel lehet vinni rá a csomag teljes tartalmát, és a leolvasókapu érzékelője áthaladásánál a teljes csomag tartalmát képes elektronikus formában kimutatni. Ez kibontás nélkül képes az adatokat megfelelő adatkezelő környezetben továbbítani. Nagy jelentősége van kisméretű és nagy értékű alkatrészek gyűjtőcsomagolásban történő nyomon követésére.

Tóth I. Gábor

